T093 ATĐ 5 (41) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q135-Đại Chủng Uẩn-Luận về Cụ Kiến

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 135 637

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA QUYEÅN 135

LUAÄN VEÀ CUÏ KIEÁN (Phaàn 2)

Sinh ôû coõi Duïc laøm hoùa hieän ôû coõi Saéc. Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán ngaên chaën nghóa cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy veà nghóa cuûa mình. Nhö phaùi Thí Duï ñöa ra caùch noùi nhö vaäy: Caùc vaät ñaõ hoùa hieän ñeàu khoâng phaûi laø thaät coù. Neáu nhö thaät coù thì taïi sao goïi laø hoùa hieän? Ñaïi ñöùc cuõng noùi: Hoùa hieän khoâng phaûi laø thaät coù, laø do tu maø hieän roõ ra, nhö chuù thuaät laøm cho xaùc cheát ñöùng daäy thaønh quyû. Vì ngaên chaën nhöõng yù thuù ñaõ noùi nhö vaäy, ñeå hieån baøy caùc söï vieäc hoùa hieän ñeàu laø thaät coù, bôûi vì nhöõng duyeân naøy cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Sinh ôû coõi Duïc laøm hoùa hieän ôû coõi Saéc, phaùt ra lôøi noùi cuûa coõi Saéc, saéc cuûa thaân- ngöõ aáy do Ñaïi chuûng naøo ñaõ taïo ra? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Saéc. Hoûi: Sinh ôû coõi Saéc laøm hoùa hieän ôû coõi Duïc, phaùt ra lôøi noùi cuûa coõi Duïc, saéc cuûa thaân- ngöõ aáy do Ñaïi chuûng naøo ñaõ taïo ra? Ñaùp: Heä thuoäc coõi Duïc. Bôûi vì saéc sôû taïo höõu laäu ñeàu laø Ñaïi chuûng sôû taïo thuoäc ñoàng phaàn coõi-ñòa. Nhöng thaân ñaõ hoùa hieän coù taùm loaïi sai bieät, ñoù laø sinh ôû coõi Duïc laøm hoùa hieän ôû coõi Duïc, coù hai loaïi: 1. Töïa nhö thaân cuûa mình. 2. Töïa nhö thaân ngöôøi khaùc. Laøm hoùa hieän ôû coõi Saéc cuõng coù hai loaïi naøy, vaø sinh ôû coõi Saéc laøm hoùa hieän ôû coõi Saéc, coù hai loaïi: 1. Töïa nhö thaân cuûa mình. 2. Töïa nhö thaân ngöôøi khaùc.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 135 638 Laøm hoùa hieän ôû coõi Duïc cuõng coù hai loaïi naøy, ñoù goïi laø taùm loaïi.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 135 639

Trong naøy chæ döïa vaøo hai loaïi maø soaïn luaän, ñoù laø sinh ôû coõi Duïc laøm hoùa hieän ôû coõi Saéc, vaø sinh ôû coõi Saéc laøm hoùa hieän ôû coõi Duïc, laø töïa nhö thaân ngöôøi khaùc. Hoûi: Vì sao trong naøy chæ döïa vaøo hai thaân maø soaïn luaän? Ñaùp: Bôûi vì yù cuûa ngöôøi soaïn luaän muoán nhö vaäy, tuøy theo yù

muoán aáy maø soaïn luaän, nhöng laøm cho khoâng traùi vôùi phaùp töôùng, cho neân khoâng caàn phaûi vaën hoûi veà nguyeân côù cuûa ñieàu aáy. Coù ngöôøi noùi: Chæ coù hai thaân naøy vi teá khoù thaáy-khoù hieåu, cho neân chæ noùi ñeán hai thaân aáy. Coù ngöôøi noùi: Chæ coù hai thaân naøy raát khoù hieän roõ tröôùc maét, bôûi vì nhôø vaøo nhieàu gia haïnh môùi coù theå daáy khôûi. Coù ngöôøi noùi: Ñaây laø ñieàu khoù coù theå tin nhaän ñoái vôùi theá gian, nghóa laø ai coù naêng löïc laøm ra thaân khaùc ôû coõi khaùc? Coù ngöôøi noùi: Hai thaân naøy thaät laø hieám coù, nghóa laø coù naêng löïc hoùa hieän laøm ra thaân khaùc thuoäc veà coõi khaùc, vì vaäy chæ noùi ñeán hai thaân aáy. Caùc taâm bieán hoùa, toång quaùt coù hai loaïi: 1. Heä thuoäc coõi Duïc. 2. Heä thuoäc coõi Saéc. Hoaëc laø naêm loaïi, ñoù laø heä thuoäc coõi Duïc vaø boán Tónh löï. Hoaëc laø möôøi hai loaïi, töùc laø taâm cuûa möôøi hai loaïi ngöôøi coù naêng löïc bieán hoùa, ñoù laø ngöôøi ñaït ñöôïc quaû cuûa Tónh löï thöù nhaát, cho ñeán ngöôøi ñaït ñöôïc quaû cuûa Tónh löï thöù tö, taát caû ñeàu coù ba loaïi. Nhöõng gì laø ba loaïi? Ñoù laø: 1. Dò sinh. 2. Höõu hoïc. 3. Voâ hoïc. Laïi coù ngöôøi noùi ba loaïi: 1. Dò sinh ngoaïi phaùp. 2. Dò sinh noäi phaùp. 3. Thaùnh giaû. Laïi coù ngöôøi noùi ba loaïi, ñoù laø ba phaàn vò ñaït ñöôïc: 1. Ñaït ñöôïc luùc lìa nhieãm, nghóa laø luùc lìa nhieãm cuûa ñòa döôùi ñaït ñöôïc Tónh löï. 2. Ñaït ñöôïc luùc ñaït ñöôïc quaû, nghóa laø luùc ñaït ñöôïc quaû Voâ hoïc. 3. Ñaït ñöôïc luùc luyeän caên, nghóa laø luùc chuyeån caên laøm Kieán chí- Baát ñoäng. Hoaëc laø phaân thaønh möôøi boán loaïi, ñoù laø heä thuoäc coõi Duïc coù boán

loaïi, töùc laø quaû thuoäc boán Tónh löï; heä thuoäc Tónh löï thöù nhaát cuõng coù boán loaïi, noùi nhö coõi Duïc; heä thuoäc Tónh löï thöù hai coù ba loaïi, töùc laø quaû thuoäc ba Tónh löï treân; heä thuoäc Tónh löï thöù ba coù hai loaïi, töùc laø quaû thuoäc hai Tónh löï treân; heä thuoäc Tónh löï thöù tö coù moät loaïi, töùc laø quaû thuoäc Tónh löï thöù tö. Bôûi vì taâm cuûa ñòa döôùi yeáu keùm, cho neân khoâng coù naêng löïc hoùa hieän ôû ñòa treân. Hoaëc laø phaân thaønh möôøi laêm loaïi, ñoù laø caùc taâm bieán hoùa heä thuoäc naêm ñòa, taát caû ñeàu coù phaåm Thöôïng-Trung-Haï. Coù ngöôøi noùi: Ngöôøi ñaït ñöôïc taâm bieán hoùa thuoäc naêm ñòa ñeàu coù ba loaïi, ñoù laø dò sinh..., nhö tröôùc noùi. Hoaëc laïi phaân thaønh boán möôi hai loaïi, ñoù laø möôøi boán loaïi tröôùc ñaây ñeàu coù phaåm Thöôïng-Trung-Haï. Coù ngöôøi noùi: Ngöôøi ñaït ñöôïc möôøi boán loaïi taâm bieán hoùa taát caû coù ba loaïi, ñoù laø dò sinh..., nhö tröôùc noùi. Nhöõng ngöôøi laøm hoùa hieän ôû coõi Duïc, thaân aáy vaãn töïa nhö höõu tình coõi Duïc; nhöõng ngöôøi laøm hoùa hieän ôû coõi Saéc, thaân aáy vaãn töïa nhö höõu tình coõi Saéc. Hoûi: Thaân ñaõ laøm hoùa hieän do maáy Xöù thaâu nhieáp? Ñaùp: Neáu sinh ôû coõi Duïc laøm hoùa hieän ôû coõi Duïc, thì thaân mình vaø thaân khaùc ñeàu do boán Xöù thaâu nhieáp, ñoù laø saéc-höông-vò-xuùc xöù; laøm hoùa hieän ôû coõi Saéc, thì thaân mình vaø thaân khaùc ñeàu do hai Xöù thaâu nhieáp, ñoù laø saéc-xuùc xöù. Neáu sinh ôû coõi Saéc laøm hoùa hieän ôû coõi Saéc, thì thaân mình vaø thaân khaùc ñeàu do hai Xöù thaâu nhieáp; laøm hoùa hieän ôû coõi Duïc, thì thaân mình vaø thaân khaùc ñeàu do boán Xöù thaâu nhieáp, nhö tröôùc noùi. Coù ngöôøi noùi: Neáu

laøm thaân khaùc thì do boán Xöù thaâu nhieáp, neáu laøm thaân mình thì chæ do hai Xöù thaâu nhieáp, bôûi vì thaân aáy khoâng thaønh töïu höông - vò xöù. Noùi nhö vaäy thì tuy hoùa hieän höông- vò maø khoâng coù loãi cuûa thaønh töïu; nhö ngöôøi aùo quaàn nghieâm trang ñaày ñuû hoa höông, tuy laø ôû treân thaân maø khoâng thaønh töïu. Hoûi: Neáu sinh ôû coõi Duïc laøm hoùa hieän ôû coõi Duïc-quaû thuoäc Tónh löï thöù nhaát, laøm hoùa hieän ôû coõi Saéc- quaû thuoäc Tónh löï thöù nhaát, hai loaïi nhö vaäy ai keùm- ai hôn? Ñaùp: Hai loaïi naøy vaän chuyeån nhö nhau khoâng coù gì sai bieät, nhöng coõi Saéc thì bôûi vì coõi hôn haún cho neân hôn haún. Hoûi: Neáu sinh ôû coõi Duïc laøm hoùa hieän ôû coõi Duïc-quaû thuoäc Tónh löï thöù hai, laøm hoùa hieän ôû coõi Saéc-quaû thuoäc Tónh löï thöù nhaát, hai loaïi

nhö vaäy ai keùm-ai hôn? Ñaùp: Coõi Duïc thì vaän chuyeån hôn haún, bôûi vì ngöôøi aáy töø coõi Duïc cho ñeán Tónh löï thöù hai coù naêng löïc qua laïi; coõi Saéc thì coõi hôn haún, bôûi vì phaùp cuûa coõi Saéc hôn haún coõi Duïc. Hoûi: Neáu sinh ôû coõi Duïc laøm hoùa hieän ôû coõi Duïc-quaû thuoäc Tónh löï thöù nhaát, laøm hoùa hieän ôû coõi Saéc- quaû thuoäc Tónh löï thöù hai, hai loaïi nhö vaäy ai keùm-ai hôn? Ñaùp: Coõi Saéc thì hai söï vieäc hôn haún: 1. Coõi hôn haún. 2. Vaän chuyeån hôn haún. Nhö noùi: Sinh ôû coõi Duïc laøm hoùa hieän ôû coõi Duïc-Saéc, quaû thuoäc Tónh löï thöù nhaát-thöù hai, traùi ngöôïc nhau ñeå bieän giaûi veà hôn keùm. Nhö vaäy, sinh ôû coõi Duïc laøm hoùa hieän ôû coõi Duïc-Saéc, quaû thuoäc Tónh löï thöù nhaát-thöù ba, quaû thuoäc Tónh löï thöù nhaát-thöù tö, quaû thuoäc Tónh löï thöù hai-thöù ba, quaû thuoäc Tónh löï thöù hai-thöù tö, quaû thuoäc Tónh löï thöù ba- thöù tö, traùi ngöôïc nhau ñeå bieän giaûi veà hôn-keùm, döïa theo tröôùc hoûi-ñaùp nhö lyù neân suy nghó! Nhö sinh ôû coõi Duïc, nhö vaäy sinh ôû Tónh löï thöù nhaát, sinh ôû Tónh löï thöù hai, sinh ôû Tónh löï thöù ba, tuøy theo söï thích hôïp neân suy nghó noùi roäng ra. Hoûi: Nhö ngöôøi sinh ôû Tónh löï thöù nhaát, bôûi vì coù naêng löïc phaùt khôûi taâm Bieåu cuûa thaân-ngöõ, khieán cho thaân ñaõ hoùa hieän laøm ra caùc loaïi taùc duïng qua laïi..., caùc Tónh löï treân khoâng coù taâm nhö vaäy, chuû hoùa hieän sinh ra khaùch hoùa hieän(sôû hoùa) aáy, vì sao coù taùc duïng qua laïi...? Ñaùp: Nhö sinh ôû Tónh löï thöù nhaát, bôûi vì phaùt khôûi taâm Bieåu, khieán cho thaân hoùa hieän chuyeån ñoåi laøm ra taùc duïng qua laïi.... Nhö vaäy, sinh ôû caùc Tónh löï treân, cuõng bôûi vì Tónh löï thöù nhaát phaùt khôûi taâm Bieåu, khieán cho thaân ñaõ hoùa hieän daáy khôûi taùc duïng qua laïi..., nhö Nhaõn thöùc... Coù Sö khaùc noùi: Caùc thaân ñaõ hoùa hieän khoâng coù caùc loaïi taùc duïng qua laïi..., chæ an truù im laëng, do löïc cuûa chuû hoùa hieän, khieán cho thaân aáy töïa nhö coù söï vieäc qua laïi..., nhö vui ñuøa löôùi giaêng cuûa Ñeá Thích chöù khoâng phaûi laø coù hieän höõu. Hoûi: Luùc söï vieäc hoùa hieän daáy khôûi, laø caàn phaûi coù nöông töïa môùi ñöôïc hieän baøy, hay laø khoâng phaûi nhö vaäy? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Söï vieäc hoùa hieän caàn phaûi coù nöông töïa, nghóa laø caàn phaûi döïa vaøo khuùc goã-hoøn ñaù..., chuû hoùa hieän môùi coù theå laøm ra söï vieäc ñaõ hoùa hieän. Coù Sö khaùc noùi: Neáu laàn ñaàu daáy khôûi thaàn thoâng thì söï vieäc hoùa

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 135 642

hieän ñaõ daáy khôûi caàn phaûi coù nôi nhôø caäy, neáu ñaày ñuû thaàn thoâng trí tueä thì khoâng nhôø caäy gì maø coù naêng löïc khôûi leân söï vieäc hoùa hieän. Hoûi: Laø moät taâm-moät hoùa hieän, hay laø moät taâm-nhieàu hoùa hieän? Neáu moät taâm-moät hoùa hieän, thì tuïng trong kinh ñaõ noùi neân hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Luùc moät chuû hoùa hieän noùi ra, thì caùc khaùch hoùa hieän ñeàu noùi, Neáu moät chuû hoùa hieän im laëng, caùc khaùch hoùa hieän ñeàu im laëng.” Neáu moät taâm-nhieàu hoùa hieän, thì luaän Thi Thieát noùi laïi hieåu theá naøo? Nhö noùi: “Thaàn caûnh trí chöùng thoâng gia haïnh theá naøo, duøng phöông tieän naøo khôûi leân Thaàn caûnh trí chöùng thoâng? Ñaùp: Luùc aáy baét ñaàu söï nghieäp luyeän taäp Ñònh theá tuïc khieán cho heát söùc töï taïi, heát söùc töï taïi ñaõ khôûi leân khieán cho hieän roõ tröôùc maét, bôûi vì hieän roõ tröôùc maét cho neân ñoái vôùi Thaàn caûnh thoâng seõ coù naêng löïc daãn daét phaùt ra, töø ñoù môùi coù theå tuøy theo khôûi leân moät hoùa hieän.” Hoûi: Khôûi leân moät söï vieäc hoùa hieän thì taâm haõy coøn nhö vaäy, huoáng laø nhieàu hay sao? Ñaùp: Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Moät taâm-moät hoùa hieän. Hoûi: Ñaõ daãn tuïng trong kinh neân hieåu theá naøo? Ñaùp: Tröôùc duøng nhieàu taâm thænh caàu lôøi noùi cuûa nhieàu hoùa hieän, sau duøng moät taâm khieán cho lôøi noùi cuøng phaùt ra. Tröôùc nhieàu taâm laø Chuyeån, sau moät taâm laø Tuøy chuyeån. Coù Sö khaùc noùi: Moät taâm-nhieàu hoùa hieän. Hoûi: Luaän Thi Thieát aáy neân hieåu theá naøo? Ñaùp: Neáu laàn ñaàu daáy khôûi thaàn thoâng thì moät taâm-moät hoùa hieän, neáu ñaày ñuû thaàn thoâng trí tueä thì moät taâm-nhieàu hoùa hieän. Hoûi: ÔÛ trong moät taâm ñaõ daáy khôûi söï vieäc hoùa hieän, laø caàn phaûi cuøng loaïi-hay laø cuõng khaùc loaïi? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Caàn phaûi cuøng loaïi hoùa hieän, nghóa laø luùc laøm voi thì khoâng laøm ngöïa… Coù ngöôøi noùi: Cuõng hoùa hieän khaùc loaïi, nghóa laø laàn ñaàu daáy khôûi thaàn thoâng, thì moät taâm chæ coù theå laøm ra moät loaïi vaät; neáu ñaày ñuû thaàn thoâng trí tueä, thì moät taâm coù theå laøm ra boán loaïi quaân nhö voi… Hoûi: Ñaõ bieát söï vieäc hoùa hieän do tu maø thaønh, laø cuõng coù hoùa hieän do sinh ra maø ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Khoâng coù, bôûi vì taâm sinh ra maø ñaït ñöôïc chæ laø theá duïng yeáu keùm, nhöng coù theå chuyeån bieán khieán cho töïa nhö khaùc vôùi ban ñaàu.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 135 643

Coù ngöôøi noùi: Cuõng coù, nhöng chæ coù theå laøm ra thaân mình chöù khoâng phaûi laø thaân khaùc. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì trong kinh ñaõ noùi neân hieåu theá naøo? Nhö trong kinh noùi: “Coù ba ma nöõ, moãi moät ma nöõ hoùa laøm raát nhieàu thaân nöõ, ñoù laø ngöôøi nöõ treû trung, ngöôøi nöõ sinh ñeû, ngöôøi nöõ chöa sinh ñeû, ngöôøi nöõ ñöùng tuoåi, ngöôøi nöõ giaø nua, soá löôïng aáy raát nhieàu. Laïi töï hoùa thaân trang ñieåm ñuû loaïi, bôûi vì laøm meâ hoaëc quyeán ruõ cho neân ñi ñeán nôi Boà-taùt, noùi vôùi Boà-taùt raèng: Sa-moân coù theå ñöùng daäy, nay chuùng toâi ñeán ñaây nguyeän cuøng nhau haàu haï nhö yù. Boà-taùt khoâng nhaän lôøi, laäp töùc khieán cho thaân aáy trôû thaønh hình daïng giaø yeáu, xaáu hoå maø

ruùt lui.” Ñaùp: Töùc laø döïa vaøo dò thuïc treân thaân cuûa ma nöõ, hoùa laøm raát nhieàu thaân nöõ noùi ôû tröôùc, nhö coá chaáp maûy may khoâng lìa boû coá chaáp. Noùi nhö vaäy thì taâm do sinh ra maø ñaït ñöôïc, thaân mình-thaân khaùc ñeàu coù theå hoùa ra, vì sao bieát nhö vaäy? Bôûi vì töøng nghe: “Toân giaû OÂ-ba-cuùc-ña ñoan thaân Tónh löï, ma laøm quaáy nhieãu ñaõ laáy voøng hoa ñoäi treân ñænh ñaàu Toân giaû. Toân giaû xuaát Ñònh ngaïc nhieân nghó raèng: Vieäc naøy do ai ñaõ laøm? Tìm hieåu thì bieát vieäc naøy laø do ma ñaõ laøm. Vì ñieàu phuïc ma kia, cho neân duøng thaàn löïc hoùa ra ba xaùc cheát, buoäc vaøo coå cuûa ma vöông, ñoù laø raén cheát-choù cheát-ngöôøi cheát. Theá laø ma vöông sinh loøng heát söùc xaáu hoå, tìm ñuû moïi caùch muoán tröø boû nhöng khoâng theå ñöôïc, maø ba xaùc cheát buoäc quanh coå ma, caøng luùc caøng hoâi thoái, ma ñaõ buoàn chaùn caøng theâm hoaûng sôï. Bôûi vì côûi boû xaùc cheát cho neân lieàn chui vaøo loøng ñaát, laïi chui ra voït leân trôøi cao, coøn laën vaøo trong nöôùc bieån roäng, tieáp tuïc chui vaøo buïng nuùi Toâ-meâ-loâ, duøng heát söùc côûi boû nhöng cuoái cuøng khoâng theå côûi boû ñöôïc. Ma ñaõ khoán ñoán khoâng coøn söùc ñeå töï vöôït qua, daàn daàn ñi qua saùu coõi trôøi caàu mong thoaùt naïn, ñaõ khoâng theå naøo thoaùt ñöôïc, sau ñoù ñi ñeán beân cung coõi Phaïm caàu xin Ñaïi Phaïm raèng: Chæ mong xoùt thöông, côûi boû vaät nhuïc nhaõ maø ngöôøi Tieân ñaõ buoäc treân coå toâi! Phaïm Vöông baûo raèng: Ta khoâng theå naøo tröø boû ñöôïc, haõy trôû veà quy y vôùi ngöôøi ñaõ buoäc vaøo coå oâng. Ma nghe lôøi naøy roài trôû veà chaâu Thieäm Boä, raïp ngöôøi quy y thaønh thaät leã laïy döôùi chaân Toân giaû, thöa raèng: Thöa Ñaïi ñöùc! Chæ mong töø bi tha cho loãi laàm tröôùc ñaây cuûa toâi, tröø boû vaät maø Toân giaû ñaùp laïi! Luùc baáy giôø Toân giaû OÂ-ba-cuùc-ña chaäm raõi baûo vôùi ma raèng: Ta bieát luùc roài. Ma laïi raäp ñaàu laïy nhaän loãi caàu xin thöông xoùt, xin noùi roõ luùc naøo laø tröø boû vaät nhuïc nhaõ. Toân giaû baûo raèng: OÂng coù theå töø hoâm nay cho ñeán luùc Thaùnh giaùo cuûa Nhö Lai chöa dieät, khoâng laøm naõo loaïn caùc Tyø kheo nöõa hay

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 135 644

khoâng? Ma thöa raèng: Daï ñuùng nhö vaäy, seõ nhö lôøi daïy, xin daïy roõ theâm, chæ laøm theo lôøi Toân giaû. Toân giaû laïi noùi: Xöa nay vì Phaät phaùp nhöng maø coù taâm nguyeän rieâng, nay muoán oâng laøm. Ma thöa raèng: Daï xin chæ daïy. Toân giaû noùi cho bieát raèng: Sau khi Ñöùc Phaät nhaäp Nieát-baøn, traûi qua traêm naêm thaân ta môùi sinh ra, Phaùp thaân cuûa Nhö Lai nay ta ñaõ thaáy, ñieàu chöa ñöôïc thaáy ñoù laø Sinh thaân cuûa Ñöùc Phaät, nay Nhaân giaû coù theå coù naêng löïc vì ta maø hieän baøy hay khoâng? Ma thöa raèng: Vieäc naøy raát deã, toâi coù theå laøm ñöôïc, mong luùc Toân giaû troâng thaáy ñöøng voäi vaøng cung kính, khieán cho toâi mang toäi. Toân giaû noùi raèng: Seõ nhö vaäy. Laäp töùc côûi boû ba xaùc cheát cho ma. Ma vöông hoan hyû caûm ôn Toân giaû roài, lieàn ñi vaøo trong röøng töï mình hoùa thaân laøm hình töôùng Nhö Lai ñaày ñuû ba möôi hai töôùng toát-taùm möôi veû ñeïp, uy quang saùng ngôøi choùi loøa hôn haún ngaøn vaàng maët trôøi; laïi coøn hoùa laøm caùc chuùng Tyø kheo, beân phaûi laø Xaù-lôïi-töû, beân traùi laø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, Toân giaû A-nan oâm bình baùt ñi theo sau; vaø

cuøng vôùi moät ngaøn hai traêm naêm möôi ngöôøi nhö A-nhaõ-ña Kieàu-traàn-na… tuï hoäi, nhö caûnh töôïng moãi nöûa thaùng, töø trong röøng maø ñi ra. Luùc aáy Toân giaû OÂ-ba-cuùc-ña troâng thaáy roài hoan hyû coù ñöôïc ñieàu chöa töøng coù, bôûi vì yù thanh tònh thuaàn nhaát, nhö thaân caây ñöùt lìa, khoâng theå naøo töï kieàm cheá, baát giaùc cuùi raïp ngöôøi laïy döôùi hai chaân cuûa ma. Ma vöông run sôï, hoùa thaân laäp töùc dieät ñi.” Vì vaäy cho neân bieát tueä do sinh ra maø ñaït ñöôïc, cuõng coù theå hoùa laøm thaân mình vaø thaân khaùc. Hoûi: Luùc aáy Toân giaû OÂ-ba-cuùc-ña, ôû trong söï bieán hoùa ñaõ ñaït ñöôïc töï taïi hôn haún ma vöông kia gaáp Caâu-chi laàn, vì sao Toân giaû khoâng töï mình hoùa ra, maø nhoïc coâng mong caàu ma vöông thöïc hieän? Ñaùp: Ñoái vôùi söï do tu maø thaønh thì Toân giaû töï taïi, ñoái vôùi söï bieán hoùa do sinh ra maø ñaït ñöôïc thì khoâng baèng ma vöông, muoán thöû xem naêng löïc bieán hoùa do sinh ra maø ñaït ñöôïc cuûa ma vöông theá naøo, cho neân mong caàu ma vöông hoùa laøm thaân Phaät. Coù ngöôøi noùi: Söï bieán hoùa do tu maø ñaït ñöôïc thì Toân giaû töï mình ñaït ñöôïc khoâng sinh taâm hieám coù, söï bieán hoùa do sinh ra maø ñaït ñöôïc thì Toân giaû khoâng ñaït ñöôïc cho neân sinh taâm hieám coù, muoán nhôø vaøo ma vöông nhìn thaáy söï bieán hoùa do sinh ra maø ñaït ñöôïc, vì vaäy mong caàu ma vöông khieán hoùa laøm thaân Phaät. Coù ngöôøi noùi: Trong taâm toân giaû heát söùc toân kính Ñöùc Phaät, neáu töï mình hoùa hieän thì sôï raèng taâm toân kính khoâng maïnh hôn, vì vaäy khieán ma vöông hoùa hieän. Coù ngöôøi noùi: Toân giaû ít ham muoán, neáu töï mình hoùa hieän thì sôï

haøng trôøi-ngöôøi cho raèng ñaõ laø Phaät maø theå hieän söï cuùng döôøng cao nhaát, sau khi nhaäp Nieát-baøn chö Thieân vaø ngöôøi theá gian cuùng döôøng ñau buoàn gioáng nhö Ñöùc Phaät dieät ñoä, vì vaäy chæ mong caàu ma vöông hoùa hieän. Hoûi: Hai loaïi bieán hoùa do tu maø ñaït ñöôïc- do sinh ra maø ñaït ñöôïc, sai bieät theá naøo? Ñaùp: Söï bieán hoùa khoâng coù gì khaùc nhau, nhöng do tu maø ñaït ñöôïc thì thanh tònh-nhanh choùng-troïn veïn-vi dieäu, khoâng phaûi laø do sinh ra maø ñaït ñöôïc. Coù ngöôøi noùi: Taâm bieán hoùa do sinh ra maø ñaït ñöôïc chæ döïa vaøo thaân cuûa coõi mình, taâm bieán hoùa do tu maø ñaït ñöôïc cuøng döïa vaøo thaân cuûa coõi mình vaø coõi khaùc. Hoûi: Söï vieäc bieán hoùa coù löu laïi hay khoâng? Neáu coù thì vì sao luùc Ñöùc Phaät nhaäp Nieát-baøn khoâng löu laïi Hoùa thaân, ñeå truù trì- thuyeát phaùp laøm lôïi ích theâm cho höõu tình vaøo sau khi dieät ñoä? Neáu khoâng coù thì vì sao Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp-ba ñaõ nhaäp Nieát-baøn maø löu laïi thaân toàn taïi laâu daøi? Töøng nghe: “Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp-ba, ñi vaøo thaønh Vöông Xaù khaát thöïc laàn cuoái cuøng, aên xong chöa bao laâu thì leo leân nuùi Keâ Tuùc, nuùi coù ba ñænh gioáng nhö chaân gaø ngöôùc leân trôøi, Toân giaû ñi vaøo chính giöõa ngoài kieát giaø, phaùt ra lôøi noùi thaønh thaät: Nguyeän cho thaân naøy cuûa toâi cuøng vôùi y baùt-tích tröôïng toàn taïi laâu daøi khoâng huûy hoaïi, cho ñeán traûi qua naêm möôi baûy Caâu-chi saùu möôi traêm ngaøn naêm, luùc baäc Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc Töø Thò xuaát hieän giöõa theá gian thöïc hieän Phaät söï. Phaùt lôøi nguyeän naøy roài thì nhaäp Nieát-baøn, luùc

aáy ba ñænh nuùi kia lieàn hôïp laïi thaønh moät maø che kín, Toân giaû nghieãm nhieân an truù trong ñoù. Ñeán luùc Ñöùc Phaät Töø Thò xuaát hieän giöõa theá gian, daãn theo voâ löôïng ngöôøi-trôøi ñi ñeán treân nuùi naøy, noùi vôùi caùc Ñaïi chuùng raèng: Caùc ngöôøi muoán troâng thaáy Ñaïi ñeä töû Ca-dieáp-ba, coâng ñöùc ñaàu-ñaø baäc nhaát trong chuùng ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät Thích-ca Maâu-ni hay khoâng? Caû Ñaïi chuùng ñeàu thöa raèng: Chuùng con mong muoán troâng thaáy. Ñöùc Nhö Lai Töø Thò lieàn duøng tay phaûi voã vaøo ñænh nuùi Keâ Tuùc, ngay laäp töùc ñænh nuùi nöùt ra trôû laïi laøm thaønh ba phaàn. Luùc aáy Ca-dieáp-ba mang y baùt-tích tröôïng, töø beân trong maø ñi ra vuùt leân cao giöõa hö khoâng. Voâ löôïng trôøi- ngöôøi nhìn thaáy söï thaàn bieán aáy, ca ngôïi laø ñieàu chöa töøng coù, taâm tö cuûa hoï ñieàu hoøa thuaàn thuïc, Ñöùc Theá Toân Töø Thò nhö yù thuaän theo thuyeát phaùp ñeàu ñöôïc thaáy roõ chaân lyù.” Neáu khoâng coù löu laïi Hoùa thaân thì söï vieäc nhö vaäy laøm sao coù ñöôïc? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Söï vieäc bieán hoùa coù löu laïi.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 135 646

Hoûi: Neáu nhö vaäy thì vì sao Ñöùc Theá Toân khoâng löu laïi Hoùa thaân ñeán truù trì thuyeát phaùp sau khi Nieát-baøn? Ñaùp: Bôûi vì nhöõng vieäc caàn laøm thì ñaõ hoaøn thaønh, Ñöùc Phaät noùi laø nhöõng ngöôøi caàn hoùa ñoä ñeàu ñaõ hoùa ñoä roài, nhöõng ngöôøi chöa hoùa ñoä thì ñeä töû baäc Thaùnh seõ hoùa ñoä. Coù ngöôøi noùi: Söï vieäc bieán hoùa khoâng coù löu laïi. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì söï vieäc cuûa Ca-dieáp-ba laøm sao coù ñöôïc? Ñaùp: Bôûi vì caùc Thieân thaàn tin töôûng cung kính maø an truù duy trì. Coù ngöôøi noùi: Ca-dieáp-ba vaøo luùc baáy giôø chöa nhaäp Nieát-baøn, luùc Ñöùc Phaät Töø Thò xuaát hieän thì môùi choïn laáy dieät ñoä. Caùch noùi naøy khoâng hôïp lyù, thaø raèng noùi khoâng coù chöù khoâng noùi laø vò aáy im laëng an truù troáng roãng traûi qua thôøi gian daøi. Noùi nhö vaäy thì söï vieäc bieán hoùa coù löu laïi, vì vaäy Ñaïi Ca-dieáp-ba ñaõ nhaäp Nieát-baøn. Hoûi: Trong kinh noùi: “Trong moät luùc laøm ra hai söï vieäc daãn daét, ñoù laø phaàn thaân döôùi phaùt löûa-phaàn thaân treân tuoân nöôùc, phaàn thaân döôùi tuoân nöôùc-phaàn thaân treân phaùt löûa.” Ñaây laø moät taâm hay laø hai taâm laøm ra? Neáu moät taâm laøm ra, thì taïi sao moät taâm laïi coù hai quaû ngöôïc nhau? Neáu hai taâm laøm ra, thì taïi sao trong moät luùc laïi coù hai taâm cuøng daáy khôûi? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Do moät taâm laøm ra. Hoûi: Taïi sao moät taâm laïi coù hai quaû ngöôïc nhau? Ñaùp: Tröôùc duøng hai taâm rieâng bieät thænh caàu nöôùc-löûa, sau truù vaøo moät taâm khieán cho nöôùc- löûa cuøng phaùt ra, tröôùc hai taâm laø Chuyeån, sau moät taâm laø Tuøy chuyeån. Coù ngöôøi noùi: Do hai taâm laøm ra. Hoûi:Taïi sao trong moät luùc laïi coù hai taâm cuøng daáy khôûi? Ñaùp: Do Ñònh löïc thuø thaéng cho neân hai taâm nöôùc-löûa xoay chuyeån nhanh choùng, töïa nhö phaùt ra cuøng luùc. Nhö Vaät-phí-töû, tay traùi phaùt aùnh saùng-tay phaûi theo lôøi noùi phaân chia ñoà naèm cho Taêng chuùng, neáu luùc phaùt ra bieåu hieän thì khoâng coù theå phaùt aùnh saùng, neáu luùc phaùt aùnh saùng thì khoâng coù theå phaùt ra bieåu hieän, do Ñònh löïc thuø thaéng cho neân hai taâm aùnh saùng-bieåu hieän xoay chuyeån nhanh choùng, töïa nhö phaùt ra cuøng luùc. Hai taâm nöôùc-löûa

neân bieát cuõng nhö vaäy. Trong luaän Thi Thieát noùi: “Ñöùc Phaät vaøo moät luùc hoùa hieän laøm Hoùa Phaät, thaân maøu vaøng roøng töôùng toát trang nghieâm, luùc Ñöùc Theá Toân noùi thì Hoùa thaân cuõng noùi, luùc Hoùa thaân noùi thì Ñöùc Theá Toân cuõng noùi. Ñeä töû trong moät luùc hoùa hieän laøm Hoùa ñeä töû, caïo boû raâu toùc-khoaùc

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 135 647

maëc Taêng phuïc, luùc ñeä töû noùi thì Hoùa ñeä töû im laëng, luùc Hoùa ñeä töû noùi thì ñeä töû im laëng.” Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì Ñöùc Phaät ñoái vôùi Taâm-Ñònh ñeàu ñöôïc töï taïi, vaøo-ra nhanh choùng khoâng rôøi boû sôû duyeân, phaùt ra lôøi noùi cuûa mình roài lieàn phaùt ra lôøi noùi cuûa Hoùa thaân, phaùt ra lôøi noùi cuûa Hoùa thaân roài laïi phaùt ra lôøi noùi cuûa mình, bôûi vì raát nhanh cho neân töïa nhö phaùt ra cuøng luùc. Ñeä töû thì Taâm-Ñònh khoâng phaûi laø raát töï taïi, vaøo-ra keùo daøi chaäm chaïp, nhieàu luùc rôøi boû sôû duyeân, phaùt ra lôøi noùi cuûa mình roài phaùt ra lôøi noùi cuûa Hoùa ñeä töû, luùc lôøi noùi cuûa Hoùa ñeä töû khôûi leân thì lôøi noùi cuûa mình ñaõ dieät, phaùt ra lôøi noùi cuûa Hoùa ñeä töû roài laïi phaùt ra lôøi noùi cuûa mình, luùc lôøi noùi cuûa mình khôûi leân thì lôøi noùi cuûa Hoùa ñeä töû ñaõ dieät, khoâng phaûi laø raát nhanh cho neân caûm giaùc nhaän bieát coù tröôùc sau.” Hoûi: Caùc Ñaïi Thanh vaên cuõng coù naêng löïc nhö vaäy, Ñöùc Theá Toân ñoái vôùi ñieàu naøy coù gì khoâng gioáng nhau? Ñaùp: Ñöùc Phaät duøng moät taâm coù theå phaùt ra hai lôøi noùi, ñoù laø töï mình vaø Hoùa thaân, töï mình noùi roài Hoùa thaân lieàn noùi, Hoùa thaân noùi roài töï mình lieàn noùi, bôûi vì voâ cuøng nhanh choùng cho neân khoâng phaûi laø cuøng luùc maø noùi cuøng luùc. Thanh vaên moät taâm cuõng phaùt ra hai lôøi noùi, ñoù laø töï mình vaø Hoùa thaân, lôøi noùi cuûa mình dieät roài Hoùa thaân môùi noùi, lôøi noùi cuûa Hoùa thaân dieät roài töï mình môùi noùi, khoâng phaûi laø voâ cuøng nhanh choùng cho neân khoâng phaûi laø cuøng luùc maø caûm giaùc khoâng phaûi laø cuøng luùc. Vaû laïi, Phaät Theá Toân ñoái vôùi caùc caûnh cuûa trí ñeàu ñöôïc töï taïi, chöù khoâng phaûi laø caùc Thanh vaên, cho neân Ñöùc Phaät ôû trong söï vieäc naøy cuõng coù ñieàu khoâng gioáng nhau. Luaän aáy coøn noùi ñaûo laïi: “Ñöùc Phaät vaøo moät luùc hoùa hieän laøm Hoùa Phaät, thaân maøu vaøng roøng töôùng toát trang nghieâm, luùc Ñöùc Theá Toân noùi thì Hoùa thaân im laëng, luùc Hoùa thaân noùi thì Ñöùc Theá Toân im laëng. Ñeä töû trong moät luùc hoùa hieän laøm Hoùa ñeä töû, caïo boû raâu toùc-khoaùc maëc Taêng phuïc, luùc ñeä töû noùi thì Hoùa ñeä töû cuõng noùi, luùc Hoùa ñeä töû noùi thì ñeä töû cuõng noùi.” Hoûi: Caùc Ñaïi Thanh vaên cuõng coù naêng löïc nhö vaäy, Ñöùc Theá Toân ñoái vôùi ñieàu naøy coù gì khoâng gioáng nhau? Ñaùp: Ñöùc Phaät ñoái vôùi Taâm-Ñònh ñeàu ñöôïc töï taïi, vaøo-ra nhanh choùng khoâng rôøi boû sôû duyeân, coù theå duøng moät taâm phaùt ra hai lôøi noùi, ñoù laø töï mình vaø Hoùa thaân, ôû trong ñoù muoán khieán cho noùi thì lieàn noùi, khoâng khieán cho noùi thì lieàn im laëng. Thanh vaên thì Taâm-Ñònh khoâng phaûi laø raát töï taïi, vaøo-ra keùo daøi chaäm chaïp, nhieàu luùc rôøi boû sôû duyeân, tuy coù theå moät taâm phaùt ra hai lôøi noùi, ñoù laø töï mình vaø Hoùa thaân, nhöng

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 135 648

ôû trong ñoù muoán khieán cho moät beân noùi thì beân thöù hai cuõng noùi, muoán khieán cho moät beân im laëng thì beân thöù hai cuõng im laëng, khoâng coù theå khieán cho cuøng im laëng-cuøng noùi ñöôïc. Vaû laïi, Phaät Theá Toân ñoái vôùi caùc caûnh cuûa trí ñeàu ñöôïc töï taïi, chöù khoâng phaûi laø caùc Thanh vaên, cho neân Ñöùc Phaät ôû trong söï vieäc naøy cuõng coù ñieàu khoâng gioáng nhau. Trong kinh noùi: "Ñöùc Phaät baûo vôùi A-nan: Thaàn löïc cuûa Ta coù naêng löïc duøng yù maø thaønh thaân, trong phuùt choác ñi ñeán coõi Phaïm Theá. A-nan thöa vôùi Ñöùc Phaät: Sao keùm quaù vaäy! Söï vieäc naøy Thanh vaên cuõng coù theå, Ñöùc Theá Toân sao ñuû ñeå töï khen mình, noùi laø ñaõ hoùa hieän laøm ra goïi laø do yù maø thaønh thaân, Thanh vaên cuõng coù theå duøng ñieàu naøy ñi ñeán coõi Phaïm Theá, Ñöùc Phaät neáu nhö vaäy thì coù gì khoâng gioáng nhau? Ñöùc Theá Toân coù theå coù naêng löïc rôøi boû löïc thaàn thoâng, duøng thaân do cha meï sinh ra vôùi Ñaïi chuûng thoâ naëng, chæ trong phuùt choác ñi ñeán coõi Phaïm Theá hay khoâng? Ñöùc Theá Toân baûo raèng: Ñieàu naøy Ta cuõng coù naêng löïc. A-nan laïi noùi: Vieäc naøy thaät laø khoù, caàu mong noùi thí duï khieán cho con tin hieåu. Ñöùc Phaät noùi: Haõy laéng nghe kyõ caøng! Nhö saét theùp ôû theá gian, hoaëc laø taám daøy-hoaëc laø vieân troøn ñaët ôû trong loø löûa noùng, nheï daàn-meàm daàn-ñieàu cheá daàn- laøm saïch daàn, tuøy theo yù maø laøm. Nhö vaäy thaân Nhö Lai tuøy taâm chuyeån ñoåi, buoäc taâm vaøo thaân daáy leân caùc töôûng nheï-meàm..., thaân tuøy theo löïc cuûa taâm trôû thaønh nhöõng söï nheï-meàm... nhôø vaøo theá löïc noái tieáp nhau coù theå buoäc taâm, khieán cho tuøy yù vaän chuyeån thaân ñaõ heä thuoäc." Trong naøy, coù ngöôøi noùi: Luùc Taän trí cuûa Ñöùc Phaät hieän khôûi thì ñaït ñöôïc voâ phuù voâ kyù cuûa coõi Duïc, chöa töøng ñaït ñöôïc taâm-taâm sôû phaùp, do theá löïc naøy khoâng tieán vaøo Tónh löï, khoâng hieän khôûi thaàn thoâng, luùc taâm vöøa môùi phaùt khôûi thì coù theå ñöa thaân leân ñeán coõi trôøi Saéc Cöùu Caùnh, huoáng gì coõi Phaïm Theá? Coù ngöôøi ñöa ra caùch noùi naøy: Ñöùc Theá Toân vaøo luùc baáy giôø khôûi taâm duyeân vaøo gioù khieán cho thaân nheï nhaøng. Coù Sö khaùc noùi: Khôûi taâm duyeân vaøo hö khoâng coù theå khieán cho thaân Phaät ñi ñeán khoâng coù gì ngaên ngaïi. Coù ngöôøi noùi: YÙ Ñöùc Phaät laø noùi thaân naøy goïi laø do yù maø thaønh, do löïc tuøy yù maø thaønh töïu nhöõng söï vaän chuyeån nheï-meàm..., rôøi boû löïc cuûa ñònh- thaàn thoâng maø coù theå vaän chuyeån thaân naøy ñi ñeán coõi Phaïm Theá, cho neân cuøng vôùi Thanh vaên khaùc nhau. Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Phaät noùi do yù maø thaønh thaân, töùc laø nhöõng Hoùa thaân khoâng nhôø vaøo ñònh- thaàn thoâng maø coù theå ñi ñeán coõi Phaïm Theá, cuøng vôùi Thanh vaên khaùc nhau.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 135 649

Coù ngöôøi noùi: Ñöùc Phaät noùi do theá löïc thaàn thoâng cuûa yù khieán cho nhöõng Hoùa thaân nhanh choùng ñi ñeán coõi Phaïm Theá, löïc nhanh choùng naøy haøng Nhò thöøa ñeàu khoâng coù, cho neân Ñöùc Phaät döïa vaøo ñieàu naøy töï hieån baøy veà phaùp thuø thaéng cuûa Phaät. Hoûi: Coù theå coù taâm bieán hoùa

trong moät saùt-na ñoaïn maø khoâng ñaït ñöôïc, ñaït ñöôïc maø khoâng ñoaïn, cuøng ñoaïn cuøng ñaït ñöôïc, khoâng ñoaïn khoâng ñaït ñöôïc chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø luùc lìa nhieãm coõi Duïc cuoái cuøng laø ñaïo voâ giaùn. Ñoái vôùi taâm bieán hoùa coù boán caâu naøy: Ñoaïn maø khoâng ñaït ñöôïc, ñoù laø quaû cuûa ba Tónh löï treân heä thuoäc coõi Duïc. Ñaït ñöôïc maø khoâng ñoaïn, ñoù laø quaû cuûa Tónh löï thöù nhaát heä thuoäc Tónh löï thöù nhaát. Cuõng ñoaïn cuõng ñaït ñöôïc, ñoù laø quaû cuûa Tónh löï thöù nhaát heä thuoäc coõi Duïc. Khoâng ñoaïn khoâng ñaït ñöôïc, ñoù laø quaû cuûa ba Tónh löï treân heä thuoäc Tónh löï thöù nhaát. Quaû cuûa ba Tónh löï treân heä thuoäc Tónh löï thöù hai, quaû cuûa hai Tónh löï treân heä thuoäc Tónh löï thöù ba, quaû cuûa Tónh löï thöù tö heä thuoäc Tónh löï thöù tö, nhö lìa nhieãm coõi Duïc cuoái cuøng laø ñaïo voâ giaùn laøm thaønh boán caâu. Nhö vaäy lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù nhaát cuoái cuøng laø ñaïo voâ giaùn, cho ñeán lìa nhieãm cuûa Tónh löï thöù ba cuoái cuøng laø ñaïo voâ giaùn, tuy theo söï thích hôïp ñeàu coù boán caâu. Hoûi: Hoùa thaân neân noùi laø coù Ñaïi chuûng hay laø khoâng coù Ñaïi chuûng? Ñaùp: Neân noùi laø coù Ñaïi chuûng, bôûi vì khoâng coù saéc naøo hieän khôûi maø taùch lìa Ñaïi chuûng. Hoûi: Hoùa thaân neân noùi laø coù saéc sôû taïo hay laø khoâng coù saéc sôû taïo? Ñaùp: Neân noùi laø coù saéc sôû taïo. Hoùa thaân coù hai loaïi: 1. Do tu ñaït ñöôïc. 2. Do sinh ñaït ñöôïc. Hoùa thaân do tu ñaït ñöôïc, neáu heä thuoäc coõi Duïc thì do boán Xöù thaâu nhieáp, neáu heä thuoäc coõi Saéc thì do hai Xöù thaâu nhieáp. Hoùa thaân do sinh ñaït ñöôïc, neáu heä thuoäc coõi Duïc thì do chín Xöù thaâu nhieáp, neáu heä thuoäc coõi Saéc thì do baûy Xöù thaâu nhieáp. Bôûi vì phaùp nhö vaäy maø thaønh Hoùa thaân. Hoûi: Hoùa thaân neân noùi laø coù taâm hay laø khoâng coù taâm? Ñaùp: Neân noùi laø khoâng coù taâm. Nhöng Hoùa thaân coù hai loaïi: 1. Do tu ñaït ñöôïc, loaïi naøy khoâng coù taâm. 2. Do sinh ñaït ñöôïc, loaïi naøy coù taâm.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 135 650

Trong naøy noùi Hoùa thaân do tu ñaït ñöôïc, bôûi vì khoâng phaûi laø taâm döïa vaøo. Laïi coù hai loaïi: 1. Laøm thaân khaùc, loaïi naøy khoâng coù taâm. 2. Laøm thaân mình, loaïi naøy coù taâm. Trong naøy noùi Hoùa laøm thaân khaùc, bôûi vì khoâng phaûi laø taâm döïa vaøo. Neáu bieán hoùa thaân höõu tình khaùc, thì noùi nhö thaân mình. Hoûi: Hoùa thaân neân noùi laø do taâm ai maø chuyeån? Ñaùp: Neân noùi laø Hoùa chuû, bôûi vì taâm cuûa Hoùa chuû laøm cho coù bieåu hieän. Nhöng Hoùa thaân do tu ñaït ñöôïc nhôø vaøo taâm cuûa Hoùa chuû maø chuyeån, neáu Hoùa thaân do sinh ñaït ñöôïc thì nhôø vaøo taâm cuûa mình maø chuyeån. Trong naøy noùi Hoùa thaân do tu ñaït ñöôïc. Vaû laïi, laøm thaân khaùc thì do taâm cuûa Hoùa chuû maø chuyeån, neáu laøm thaân mình thì do taâm cuûa mình maø chuyeån. Trong naøy noùi Hoùa laøm thaân khaùc. Hoûi: Caùc Hoùa thaân ñeàu dieät chaêng? Ñaùp: Hoùa thaân do tu ñaït ñöôïc thì dieät, Hoùa thaân do sinh ñaït ñöôïc coù dieät vaø khoâng dieät, ñoù laø luùc trôøi roàng Döôïc-xoa... hoùa laøm thaân mình, coù saéc khaùc cuøng khôûi leân, töø ñaây veà sau thì saéc khaùc cuøng dieät, maø thaân mình toàn taïi. Vaû laïi, laøm thaân khaùc thì dieät, laøm thaân mình thì coù dieät vaø khoâng dieät. Neáu bieán hoùa thaân höõu tình khaùc, thì noùi nhö

thaân mình. Hoûi: Caùc Hoùa thaân ñaõ aên thì tieâu hoùa trong buïng ai? Ñaùp: Thöùc aên naøy neáu do nhu caàu thích hôïp cuûa Hoùa chuû maø aên, thì tieâu hoùa trong buïng cuûa Hoùa chuû. Neáu khoâng phaûi laø do nhu caàu thích hôïp cuûa Hoùa chuû maø aên, thì nhö coû caây... tuï laïi ñaët vaøo moät nôi. Neáu hoùa laøm thaân höõu tình khaùc khieán cho aên uoáng, thì tuøy theo yù cuûa Hoùa chuû maø coù tieâu hoùa vaø khoâng tieâu hoùa. Hoûi: Hoùa thaân do ñaâu maø phaùt ra khoùi-löûa...? Ñaùp: Do löïc cuûa Hoùa chuû, nghóa laø caùc Hoùa chuû muoán ôû nôi naøy sinh ra khoùi-sinh ra löûa, sinh ra ñænh nuùi khoùi löûa, sinh ra ngoâi nhaø khoùi löûa, thì ôû nôi naøy khoùi-löûa cuøng khôûi leân. Hoûi: Vì sao Hoùa thaân coù loaïi chaùy, coù loaïi khoâng chaùy? Laïi vì sao coù loaïi chaùy thaân-khoâng chaùy aùo, chaùy aùo- khoâng chaùy thaân, cuõng chaùy thaân-cuõng chaùy aùo, khoâng chaùy thaân- khoâng chaùy aùo? Ñaùp: Do löïc cuûa Hoùa chuû, nghóa laø caùc Hoùa thaân tuøy theo yù mong muoán, hoaëc laø chaùy hay laø khoâng chaùy. Nhö trong kinh noùi: “Toân giaû Ñaït-laïp-baø-maït-la-töû, duøng löïc thaàn

thoâng vuùt leân giöõa hö khoâng, tieán vaøo caûnh giôùi cuûa löûa ñoát chaùy thaân khoâng coøn tro buïi.” Hoûi: Luùc Toân giaû aáy duøng löûa ñoát thaân, laø tröôùc khi Nieát-baøn, hay laø sau khi Nieát-baøn? Ñaùp: Nhöõng ngöôøi noùi Hoùa thaân coù löu laïi, thì hoï noùi sau khi Nieát- baøn löûa phaùt khôûi ñoát chaùy thaân, nghóa laø vò aáy ñaït ñöôïc taâm Ñònh töï taïi mong ñöôïc dieät ñoä, duøng thaàn löïc bay leân baàu trôøi ôû giöõa hö khoâng, hoùa laøm giöôøng gheá vaø caùc loaïi cuûi ñoát, lieàn duøng nguyeän löïc tieán vaøo Ñònh trong caûnh giôùi cuûa löûa, vöøa phaùt löûa xong thì nhaäp Nieát-baøn, vì vaäy ñoát chaùy thaân khieán cho khoâng coù tro buïi. Nhöõng ngöôøi noùi Hoùa thaân khoâng coù löu laïi, thì hoï noùi maïng chöa heát maø löûa phaùt khôûi ñoát chaùy thaân, nghóa laø vò aáy ñaït ñöôïc taâm Ñònh töï taïi, saép söûa dieät ñoä duøng thaàn löïc bay leân baàu trôøi tieán vaøo Ñaúng trì thuoäc löûa, laøm cho thaân cheát töø töø, tuøy theo nôi naøo khoâng coù caên thì löûa phaùt ra ñoát chaùy nôi ñoù, cho ñeán cuoái cuøng chæ coù taâm laø nôi nöông töïa cuûa maïng, nhö ñaàu maûy loâng raát nhoû môùi nhaäp Nieát-baøn thì löûa cuõng taét theo. Löôïng ñaàu maûy loâng coøn laïi voán khoâng chaùy, bôûi vì vi teá khoù bieát, cho neân noùi laø khoâng coù tro buïi. Trung höõu neân noùi laø coù Ñaïi chuûng hay laø khoâng coù Ñaïi chuûng? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao tieáp sau Hoùa thaân laïi trình baøy veà Trung höõu? Ñaùp: Laø yù cuûa ngöôøi soaïn luaän muoán nhö vaäy, cho ñeán noùi roäng ra. Coù ngöôøi noùi: Hoùa thaân vaø Trung höõu ñeàu laø vi teá khoù coù theå bieát roõ raøng. Coù Sö khaùc noùi: Hai loaïi naøy ñeàu laø do yù maø thaønh thaân. Coù ngöôøi noùi: Hai loaïi naøy coù nhieàu ngöôøi phæ baùng, ñoù laø phaùi Thí Duï noùi: Hoùa thaân khoâng phaûi laø thaät. Luaän giaû Phaân Bieät baùc boû khoâng coù Trung höõu. Tröôùc ñaây trình baøy veà Hoùa thaân laø thaät coù, nay trình baøy veà Trung höõu khoâng phaûi laø khoâng coù, vì vaäy cho neân tieáp sau Hoùa thaân thì trình baøy veà Trung höõu. Hoûi: Trung höõu neân noùi laø coù Ñaïi chuûng hay laø khoâng coù Ñaïi chuûng? Ñaùp: Neân noùi laø coù Ñaïi chuûng, bôûi vì khoâng coù saéc naøo hieän khôûi maø taùch lìa Ñaïi chuûng. Hoûi:

Trung höõu neân noùi laø coù saéc sôû taïo hay laø khoâng coù saéc sôû taïo? Ñaùp: Neân noùi laø coù saéc sôû taïo, coõi Duïc do chín Xöù thaâu nhieáp, coõi

Saéc do baûy Xöù thaâu nhieáp, do phaùp nhö vaäy maø thaønh töïu thaân aáy. Hoûi: Trung höõu neân noùi laø coù taâm hay laø khoâng coù taâm? Ñaùp: Neân noùi laø coù taâm. Hoûi: Trung höõu neân noùi laø do taâm ai maø chuyeån? Ñaùp: Neân noùi laø do taâm mình, bôûi vì löïc cuûa taâm mình daáy khôûi Bieåu nghieäp. Nghóa veà Trung höõu nhö trong chöông Kieát Uaån noùi roäng ra. Hoûi: Theá(ñôøi) laø noùi veà phaùp naøo? Ñaùp: Do taêng ngöõ naøy maø hieån baøy veà Haønh. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy toâng chæ cuûa mình. Ñoù laø phaùi Thí Duï, Luaän giaû Phaân Bieät, chaáp Theå cuûa Theá vaø Haønh khaùc nhau, Theå cuûa Haønh laø voâ thöôøng, Theå cuûa Theá laø thöôøng, caùc Haønh voâ thöôøng, Haønh thöôøng ôû Theá thì nhö di chuyeån nhöõng traùi quaû... trong caùc ñoà ñöïng, laïi nhö nhöõng ngöôøi nhieàu laàn ñi vaøo caùc ngoâi nhaø. Vì ngaên chaën yù chaáp aáy ñeå hieån baøy Theå cuûa ba ñôøi chính laø caùc Haønh, bôûi vì Haønh voâ thöôøng cho neân Theá cuõng voâ thöôøng. Bôûi vì nhöõng duyeân naøy cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Nghóa veà ba ñôøi cuõng nhö trong chöông Kieát Uaån noùi roäng ra. Hoûi: Kieáp laø noùi veà phaùp naøo? Ñaùp: Do taêng ngöõ naøy maø hieån baøy veà nöûa thaùng-moät thaùng-moät muøa-moät naêm. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì giaûi thích veà nghóa trong kinh. Nhö trong kinh noùi: “Coù moät Tyø kheo ñi ñeán nôi Ñöùc Phaät, ñaûnh leã döôùi hai chaân Ñöùc Phaät roài luøi veà ñöùng moät phía, thöa vôùi Ñöùc Theá Toân raèng: Ñöùc Phaät luoân luoân noùi ñeán kieáp, kieáp naøy laø soá löôïng theá naøo? Ñöùc Phaät noùi: Naøy Tyø kheo! Löôïng cuûa kieáp laâu daøi khoâng phaûi laø nhöõng soá traêm naêm-ngaøn naêm... maø coù theå bieát ñöôïc. Tyø kheo laïi thöa: Coù thí duï hay khoâng? Ñöùc Theá Toân noùi: Coù, nay Ta seõ noùi cho oâng bieát, nhö gaàn beân thaønh aáp coù ngoïn nuùi toaøn laø ñaù, löôïng daøi-roäng-cao ñeàu moät Du-thieän-na, duøng tô mòn Ca-thi cöù moät traêm naêm löôùt qua moät laàn, nuùi ñaõ maát ñi maø kieáp naøy chöa heát. Tyø kheo neân bieát! Caùc oâng suoát ñôøi traûi qua voâ löôïng traêm ngaøn kieáp soá naøy, ôû trong neõo ñòa nguïc-baøng sinh-ngaï quyû vaø trong loaøi ngöôøi-trôøi, nhaän chòu nhöõng khoå ñau aùc lieät, xoay voøng trong sinh töû khoâng coù haïn kyø chaám döùt, sao coù theå an nhieân khoâng mong caàu giaûi thoaùt?” Kinh aáy chính laø nôi nöông töïa cuûa luaän naøy, kinh tuy noùi veà kieáp

nhöng chöa phaân bieät veà Theå cuûa kieáp laø gì, nay muoán phaân bieät cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Vì sao chæ noùi nöûa thaùng-moät thaùng-moät muøa-moät naêm laøm kieáp, maø khoâng noùi Saùt-na, Laïp-phöôïc, Maâu-hoâ-laät-ña, ngaøy ñeâm ñeå laøm kieáp? Ñaùp: Phaûi noùi maø khoâng noùi ñeán thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy neâu ra thoâ thaâu nhieáp teá, nghóa laø Saùt- na... laø teá, nöûa thaùng-moät thaùng... laø

thoâ, neáu noùi ñeán thoâ thì neân bieát laø ñaõ noùi veà teá, bôûi vì tích nhieàu thôøi gian teá laøm thaønh thôøi gian thoâ. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy neâu ra gaàn thaâu nhieáp xa, nghóa laø kieáp gaàn laø do nöûa thaùng... maø thaønh, nöûa thaùng... laïi laø do Saùt-na... maø thaønh, cho neân noùi ñeán thôøi gian gaàn thì cuõng ñaõ noùi ñeán thôøi gian xa. Hoûi: Theå cuûa kieáp laø gì? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Laø Saéc xöù. Vì sao bieát nhö vaäy? Bôûi vì nhö luaän Thi Thieát noùi: "Luùc kieáp baét ñaàu thì thaân con ngöôøi coù aùnh saùng luoân luoân soi chieáu, vì tham muøi vò cho neân aùnh saùng maát ñi, boùng toái sinh ra. Theá laø ôû phía Ñoâng coù vaàng maët trôøi moïc leân, aùnh saùng soi chieáu roõ raøng, gioáng nhö tröôùc ñaây soi chieáu, troâng thaáy roài vui möøng noùi: AÙnh saùng cuûa trôøi ñaõ ñeán! Bôûi vì aùnh saùng cuûa trôøi ñaõ ñeán cho neân goïi laø ngaøy. Trong choác laùt thì vaàng maët trôøi laën xuoáng phía Taây, boùng toái sinh ra nhö tröôùc, troâng thaáy roài than thôû raèng: aùnh saùng cuûa trôøi ñaõ maát! Bôûi vì aùnh saùng cuûa trôøi ñaõ maát cho neân goïi laø ñeâm." Vì vaäy chöùng minh bieát Theå cuûa kieáp laø saéc, bôûi vì Theå cuûa kieáp ñeàu tích nhieàu ngaøy ñeâm maø thaønh. Noùi nhö vaäy thì phaàn vò ngaøy ñeâm..., taát caû ñeàu laø naêm uaån sinh dieät, laáy naêm uaån naøy laøm thaønh kieáp, Theå cuûa kieáp cuõng nhö vaäy. Nhöng kieáp ñaõ goàm chung thôøi gian cuûa ba coõi, cho neân duøng naêm uaån- boán uaån laøm taùnh. Ñaõ noùi veà töï taùnh, nay seõ noùi ñeán nguyeân côù. Hoûi: Vì sao goïi laø kieáp, kieáp laø nghóa gì? Ñaùp: Phaân bieät veà möùc ñoä thôøi gian(thôøi phaàn) cho neân goïi laø kieáp, nghóa laø phaân bieät möùc ñoä thôøi gian Saùt-na, Laïp-phöôïc, Maâu-hoâ-laät-ña ñeå thaønh ngaøy ñeâm; phaân bieät möùc ñoä thôøi gian ngaøy ñeâm ñeå thaønh nöûa thaùng-thaùng-muøa-naêm; phaân bieät möùc ñoä thôøi gian nöûa thaùng... ñeå thaønh kieáp. Bôûi vì kieáp laø cuoái cuøng trong söï phaân bieät veà möùc ñoä thôøi gian, cho neân mang laáy teân goïi chung. Phaùi Thanh Luaän noùi: Phaân bieät veà phaàn vò cho neân noùi teân goïi

laø kieáp. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì kieáp laø phaàn vò cuoái cuøng trong söï phaân bieät veà Haønh höõu vi. Kieáp coù ba loaïi: 1. Kieáp trung gian. 2. Kieáp thaønh hoaïi. 3. Ñaïi kieáp. Kieáp trung gian laïi coù ba loaïi: 1. Kieáp giaûm. 2. Kieáp taêng. 3. Kieáp taêng giaûm. Giaûm laø töø luùc con ngöôøi soáng thoï voâ löôïng tuoåi, giaûm ñeán luùc coøn laïi möôøi tuoåi. Taêng laø töø luùc con ngöôøi soáng thoï möôøi tuoåi, taêng leân ñeán taùm vaïn tuoåi. Taêng-giaûm laø töø luùc con ngöôøi soáng thoï möôøi tuoåi taêng leân ñeán taùm vaïn tuoåi, laïi töø taùm vaïn tuoåi giaûm xuoáng coøn laïi möôøi tuoåi. Trong naøy, moät giaûm-moät taêng-möôøi taùm taêng giaûm, coù hai möôi kieáp trung gian. Traûi qua hai möôi Trung kieáp theá gian thaønh laäp, hai möôi Trung kieáp Thaønh roài Truù, ôû ñaây hôïp laïi goïi laø kieáp Thaønh. Traûi qua hai möôi Trung kieáp theá gian huûy hoaïi, hai möôi Trung kieáp Hoaïi roài Khoâng, ôû ñaây hôïp laïi goïi laø kieáp Hoaïi. Toång coïng taùm möôi Trung kieáp, hôïp laïi goïi laø Ñaïi kieáp. Hai möôi Trung kieáp trong Thaønh roài Truù, moät kieáp ñaàu chæ coù giaûm, moät kieáp sau chæ coù taêng, möôøi taùm kieáp trung gian cuõng taêng cuõng giaûm. Hoûi: Ba kieáp naøy thì kieáp naøo laâu nhaát? Ñaùp: Coù

ngöôøi noùi: Kieáp giaûm laø laâu nhaát, kieáp taêng laø trung bình, kieáp taêng-giaûm ngaén nhaát. Nghóa laø luùc thaân coù aùnh saùng maø traûi qua thôøi gian laâu daøi, khoâng phaûi laø aùnh saùng cuûa thaân maát ñi, cho ñeán baây giôø; luùc aên vò cuûa ñaát maø traûi qua thôøi gian laâu daøi, khoâng phaûi laø vò cuûa ñaát maát ñi, cho ñeán baây giôø; luùc aên baùnh cuûa ñaát maø traûi qua thôøi gian laâu daøi, khoâng phaûi laø baùnh cuûa ñaát khoâng coøn, cho ñeán baây giôø; luùc aên daây leo trong röøng maø traûi qua thôøi gian laâu daøi, khoâng phaûi laø töø ñoù khoâng coøn, cho ñeán baây giôø; luùc aên thoùc luùa töï nhieân maø traûi qua thôøi gian laâu daøi, khoâng phaûi laø töø ñoù khoâng coøn, cho ñeán baây giôø. Vì vaäy thôøi gian cuûa kieáp giaûm naøy laø laâu nhaát. Noùi nhö vaäy thì kieáp ñaàu giaûm, kieáp sau taêng, möôøi taùm kieáp trung gian, möùc löôïng cuûa hai möôi kieáp naøy ñeàu baèng nhau. Vaøo luùc chæ coù giaûm thì Phaät xuaát hieän giöõa theá gian, vaøo luùc chæ coù taêng thì Luaân Vöông xuaát hieän giöõa theá gian, vaøo luùc taêng-giaûm thì Ñoäc Giaùc xuaát hieän giöõa theá gian.

Hoûi: Luaän Thi Thieát noùi: “Loaøi ngöôøi trong boán chaâu döïa vaøo maët trôøi-maët traêng ñeå phaân roõ ngaøy vaø ñeâm.” Trôøi coõi Duïc thì ngaøy vaø ñeâm laøm sao bieát ñöôïc? Ñaùp: Nhôø vaøo töôùng cho neân bieát, nghóa laø treân coõi trôøi aáy neáu vaøo luùc hoa Baùt- ñaëc-ma kheùp laïi, hoa OÂn-baùt-la nôû ra, caùc loaøi chim ít hoùt, gioù maùt nhanh choùng khôûi leân, ít thích daïo chôi, phaàn nhieàu öa nguû nghæ, neân bieát luùc baáy giôø noùi teân goïi laø ñeâm. Neáu vaøo luùc hoa OÂn-baùt- la kheùp laïi, hoa Baùt-ñaëc-ma nôû ra, caùc loaøi chim cuøng hoùt vang, gioù nheï töø töø khôûi leân, phaàn nhieàu thích daïo chôi, ít muoán nguû nghæ, neân bieát luùc baáy giôø noùi teân goïi laø ngaøy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.